Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2020

Citation for published version (APA):

Graus, E., Huijgen, T., Belfi, B., & Bakens, J. (2021). *Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2020*. ROA. ROA Fact Sheets No. 004 <https://doi.org/10.26481/umarof.2021004>

Document status and date:

Published: 11/11/2021

DOI:

[10.26481/umarof.2021004](https://doi.org/10.26481/umarof.2021004)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2020

Evie Graus
Timo Huijgen
Barbara Belfi
Jessie Bakens

ROA Factsheet

ROA-F-2021/4

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA
Research Centre For Education and the Labour Market | ROA

Transitie van school naar werk

Intredewerkeloosheid na afronden van opleiding in schooljaar 2018-2019

Voor alle opleidingsniveaus geldt dat minimaal 81% (mbo-bol niveau 1) van de gediplomeerden de eerste baan binnen drie maanden na behalen van het diploma vond.

Voor mbo-bbl niveaus 3 en 4 vond 96% zonder werkloosheidsperiode direct een baan.

Kwaliteit van gevonden werk

Aansluiting tussen opleiding en werk

Hoe hoger het niveau binnen het mbo, hoe meer gediplomeerden aangeven dat ze werkzaam zijn binnen hun eigen domein.

Mbo-bbl-ge-diplomeerden hebben iets vaker een baan die qua niveau en richting bij de afgeronde opleiding past dan mbo-bol-ge-diplomeerden.

Werkloosheid najaar 2020

Over alle opleidingsniveaus heen is 4,5% van de gediplomeerden die zich op de arbeidsmarkt aanbieden in het najaar van 2020 werkloos. Gediplomeerden van het mbo-bol kennen op alle niveaus een hogere werkloosheid dan de gediplomeerden van het mbo-bbl. Over alle opleidingsniveaus heen is het werkloosheidspercentage in het najaar van 2020 groter of gelijk aan de werkloosheid in 2019.

Werkloosheid 2011-2018

De dalende trend in werkloosheidscijfers die in eerdere jaren zichtbaar was heeft zich niet voortgezet in 2020. Voor alle opleidingsniveaus is een stijging in werkloosheid te zien vergeleken met 2019. Dit is met name bij de niveaus van mbo-bol.

	Bruto uurloon (€)
MBO-BOL 1	10,80
MBO-BOL 2	10,70
MBO-BOL 3	12,26
MBO-BOL 4	12,94
MBO-BBL 1	11,19
MBO-BBL 2	13,09
MBO-BBL 3	15,12
MBO-BBL 4	16,69
HBO	16,03

Bruto uurloon

Het gemiddelde bruto-uurloon varieert tussen € 10,80 (mbo-bol niveau 1) en € 16,69 (mbo-bbl niveau 4).

Het bruto-uurloon van mbo-bbl niveau 4-ge-diplomeerden ligt 66 cent hoger dan dat van hbo-vol-tijd afgestudeerden.

	Tevredenheid met functie	Goede carrière-perspectieven
MBO-BOL 1	75	40
MBO-BOL 2	80	51
MBO-BOL 3	81	52
MBO-BOL 4	80	52
MBO-BBL 1	72	44
MBO-BBL 2	83	55
MBO-BBL 3	84	56
MBO-BBL 4	83	55
HBO	72	65

Tevredenheid met werk

Minimaal 72% van de werkende gediplomeerden is tevreden met de huidige functie. Tussen 40% (mbo-bbl niveau 1) en 65% (hbo) van de gediplomeerden is tevreden met de carrièreperspectieven die hun huidige functie biedt. Dit percentage is hoger over alle opleidingsniveaus dan in 2019.

Vervolgonderwijs

Kwalificerende
vervolgtrajecten

De doorstroom van vmbo naar havo (9%) en van havo naar vwo (3%) blijft laag. 16% van de gediplomeerden van de havo en 13% van de gediplomeerden van het vwo studeren niet direct verder.

Voldoende/goede
aansluiting (oordeel
gediplomeerden)

Bij alle onderwijsniveaus is een grote meerderheid van mening dat de aansluiting tussen de eerder gevolgde opleiding en de vervolgopleiding redelijk tot goed is.

Gediplomeerden van het mbo niveau 4 die doorstromen naar het hbo zijn het meest kritisch: ongeveer 1 op de 3 beoordeelt de aansluiting als matig of zelfs slecht.

Netto uitval en
studiewisselaars

Onder de gediplomeerden van het voortgezet onderwijs die met een vervolgopleiding zijn gestart, komen binnen het eerste anderhalf jaar de meeste studiewisselaars voor bij de havo (17%), gevolgd door het vwo (12%) en vmbo (10%). 6% van de gediplomeerden van het mbo-bol niveau 4 en mbo-bbl niveau 4 die een vervolgopleiding start, valt uit.

Tevredenheid met afgeronde opleiding

Voorbereiding op
arbeidsmarkt en verder leren
(oordeel gediplomeerden)

Gediplomeerden van het mbo-bbl vinden vaker dat de opleiding een goede basis voor de arbeidsmarkt bood dan gediplomeerden van mbo-bol dit vinden.

Ook zijn de gediplomeerde van mbo-bbl over het algemeen meer tevreden over de basis die de afgeronde opleiding bood voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden. Van de afgestudeerde hbo'ers vindt 67% dat zijn of haar studie een goede basis bood.

	Dezelfde opleiding	Opleiding was uitdagend qua niveau
VMBO	71	34
MBO-BOL 1	58	41
MBO-BOL 2	56	32
MBO-BOL 3	65	40
MBO-BOL 4	70	35
MBO-BBL 1	63	49
MBO-BBL 2	70	42
MBO-BBL 3	74	46
MBO-BBL 4	77	45
HBO	78	
Totaal	71	37

Tevredenheid met
studiekeuze achteraf
en vraag of opleiding
uitdagend was

Op alle niveaus zou minimaal 56% van de gediplomeerde schoolverlaters dezelfde opleiding opnieuw kiezen. Slechts 32% van de gediplomeerden bij het mbo-bol niveau 2 tot 49% van de gediplomeerden bij mbo-bbl niveau 1 is het ermee eens dat zijn/haar opleiding uitdagend genoeg was.

Algemeen

		Gevolgd opleiding achteraf: starten op arbeidsmarkt %	Gevolgd opleiding achteraf: verder ontwikkelen %	Opleiding achteraf opnieuw kiezen %	Opleiding was uitdagend qua nivea %
VMBO			59	71	34
VMBO Naar leerweg	Theoretisch		61	74	30
	Gemengd		58	74	38
	Kaderberoepsgericht		58	71	41
	Basisberoepsgericht		55	61	34
VMBO naar sector	Landbouw		53	64	36
	Techniek		61	70	45
	Economie		56	69	34
	Gezondheidszorg		57	69	40
	Intersectoraal		56	67	35
MBO Totaal		61	64	68	38
BOL Totaal		57	62	65	36
MBO-BOL 1		57	63	58	41
MBO-BOL 2		50	59	56	32
MBO-BOL 2	Landbouw	45	56	59	33
	Techniek	47	56	58	38
	Economie	52	60	58	30
	Gezondheidszorg	49	60	54	31
MBO-BOL 3		58	62	65	40
MBO-BOL 3	Landbouw	52	55	62	38
	Techniek	57	61	65	40
	Economie	53	62	61	37
	Gezondheidszorg	66	63	69	44
	Gedrag en maatschappij	73	60	72	47
MBO-BOL 4		59	63	70	35
MBO-BOL 4	Landbouw	54	59	68	36
	Techniek	61	63	71	37
	Economie	50	60	65	29
	Gezondheidszorg	70	67	75	43
	Gedrag en maatschappij	63	64	73	31
BBL Totaal		70	69	73	45
MBO-BBL 1		60	61	63	49

		Gevolgd opleiding achteraf: starten op arbeidsmarkt %	Gevolgd opleiding achteraf: verder ontwikkelen %	Opleiding achteraf opnieuw kiezen %	Opleiding was uitdagend qua nivea %
MBO-BBL 2		68	68	70	42
MBO-BBL 2	Landbouw	65	70	64	46
	Techniek	68	67	73	45
	Economie	66	64	66	35
	Gezondheidszorg	74	76	71	46
MBO-BBL 3		72	70	74	46
MBO-BBL 3	Landbouw	63	63	66	37
	Techniek	71	68	80	50
	Economie	65	64	66	35
	Gezondheidszorg	79	77	73	50
	Gedrag en maatschappij	83	81	84	53
MBO-BBL 4		72	70	77	45
MBO-BBL 4	Landbouw	67	64	68	46
	Techniek	74	74	80	53
	Economie	61	64	68	36
	Gezondheidszorg	77	72	81	46
	Gedrag en maatschappij	68	66	75	42
HBO		60	67	78	
HBO	Landbouw	63	72	79	
	Onderwijs	76	61	86	
	Techniek	66	71	83	
	Economie	57	64	72	
	Gezondheidszorg	68	71	85	
	Gedrag en maatschappij	57	66	79	
	Taal en cultuur	31	74	84	
totaal		60	63	71	37

1. Gevolgd opleiding achteraf: starten op arbeidsmarkt = % dat van mening is dat opleiding een (zeer) goede basis bood om te starten op de arbeidsmarkt.
2. Gevolgd opleiding achteraf: verder ontwikkelen = % dat van mening is dat de opleiding een (zeer) goede basis bood voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden.
3. Opleiding was uitdagend qua niveau = % dat (helemaal) mee eens is dat het niveau van de opleiding uitdagend was.
4. Opleiding achteraf opnieuw kiezen = % dat achteraf gezien dezelfde opleiding opnieuw zou kiezen (aan dezelfde of aan een andere school).
5. Antwoordcategorie 4 of 5 op een schaal van 1 (helemaal niet) tot en met 5 (in sterke mate)

Vervolgopleiding

		Aansluiting goed/redelijk %	Gestopt %	Gestopt en studie gewisseld %
HAVO/VWO Totaal		80	3	14
HAVO		75	5	17
VWO		86	1	12
VMBO		71	2	10
VMBO Naar leerweg	Theoretisch	70	2	11
	Gemengd	73	1	10
	Kaderberoepsgericht	71	3	12
	Basisberoepsgericht	76	3	7
VMBO naar sector	Landbouw	69	3	8
	Techniek	73	3	8
	Economie	71	2	10
	Gezondheidszorg	76	3	10
	Intersectoraal	72	2	12
	Intersectoraal	77	3	5
MBO Totaal		73	5	5
BOL Totaal		72	5	6
MBO-BOL 1		85	5	5
MBO-BOL 2		80	4	5
MBO-BOL 2	Landbouw	86	7	4
	Techniek	80	4	4
	Economie	78	5	5
	Gezondheidszorg	82	4	6
MBO-BOL 3		78	5	3
MBO-BOL 3	Landbouw	81	6	3
	Techniek	78	5	3
	Economie	76	4	5
	Gezondheidszorg	81	4	2
	Gedrag en maatschappij	80	7	2
MBO-BOL 4		64	6	8
MBO-BOL 4	Landbouw	57	9	8
	Techniek	62	6	6
	Economie	64	5	8
	Gezondheidszorg	62	5	7
	Gedrag en maatschappij	68	8	8
BBL Totaal		81	4	1
MBO-BBL 1		88	4	3
MBO-BBL 2		85	3	1
MBO-BBL 3		82	3	1
MBO-BBL 4		65	6	1

		Aansluiting goed/redelijk %	Gestopt %	Gestopt en studie gewisseld %
HBO		75	6	1
HBO	Landbouw	74	5	0
	Onderwijs	83	6	0
	Techniek	74	6	1
	Economie	73	6	1
	Gezondheidszorg	82	4	0
	Gedrag en maatschappij	75	8	0
	Taal en cultuur	X	6	0
Totaal		75	3	10

1. Aansluiting: goed/redelijk = % dat van mening is dat de aansluiting tussen de afgeronde opleiding en de gekozen vervolgopleiding goed dan wel redelijk is.
2. Gestopt = % dat op moment van enquête alweer gestopt is met vervolgopleiding en op moment van enquête niet in het onderwijs zit.
3. Gestopt en studie gewisseld = % dat op moment van enquête alweer is gestopt met vervolgopleiding en op moment van enquête met een studie bezig is.

Arbeidsmarkt

		Minimaal op eigen niveau	Eigen/verwante richting	Aansluiting goed/voldoende	Werkloze beroepsbevolking	Zoekduur eerste baan in klassen > 3mnd.	Gemiddeld bruto uurloon
		%	%	%	%	%	€
MBO Totaal		79	67	79	4,3	6	13,55
BOL Totaal		79	63	73	6,1	9	12,43
MBO-BOL 1		72	38	67	17,3	19	10,80
MBO-BOL 2		74	45	64	7,5	13	10,70
MBO-BOL 2	Landbouw	72	41	57	4	8	8,95
	Techniek	74	49	65	7,4	11	10,24
	Economie	73	41	67	6,8	13	10,42
	Gezondheidszorg	76	48	63	9,1	16	11,81
MBO-BOL 3		76	65	76	5,4	8	12,26
MBO-BOL 3	Landbouw	66	53	68	5,5	9	9,84
	Techniek	76	66	75	5,3	9	12,56
	Economie	69	52	68	9,2	12	10,97
	Gezondheidszorg	78	76	82	2,4	4	13,29
	Gedrag en maatschappij	94	80	90	2,8	4	13,91
MBO-BOL 4		81	68	74	5,2	7	12,94
MBO-BOL 4	Landbouw	70	59	69	1,9	6	11,43
	Techniek	79	66	72	6,3	10	12,80
	Economie	77	53	63	7,3	9	11,39
	Gezondheidszorg	88	81	84	2,4	3	14,79
	Gedrag en maatschappij	87	78	80	4,8	6	13,40
BBL Totaal		79	72	88	1,7	2	14,93
MBO-BBL 1		71	45	76	10,3	13	11,19
MBO-BBL 2		81	61	86	2,2	3	13,09
MBO-BBL 2	Landbouw	76	56	82	2,7	3	12,04
	Techniek	85	65	86	0,6	2	13,46
	Economie	74	49	82	4,2	4	11,35
	Gezondheidszorg	84	71	92	2,9	5	15,35
MBO-BBL 3		73	75	89	1,4	2	15,12
MBO-BBL 3	Landbouw	63	63	88	1,1	2	12,74
	Techniek	68	77	89	1	1	15,54
	Economie	63	58	83	4,1	5	11,78
	Gezondheidszorg	85	83	94	0,3	1	16,92
	Gedrag en maatschappij	90	91	98	0	1	17,40
MBO-BBL 4		88	82	89	0,6	1	16,69

		Minimaal op eigen niveau	Eigen/verwante richting	Aansluiting goed/voldoende	Werkloze beroepsbevolking	Zoekduur eerste baan in klassen > 3mnd.	Gemiddeld bruto uurloon
		%	%	%	%	%	€
MBO-BBL 4	Landbouw	78	61	90	0	0	15,00
	Techniek	81	81	89	0,6	0	16,05
	Economie	83	64	82	1,4	4	13,39
	Gezondheidszorg	94	90	92	0,4	1	18,54
	Gedrag en maatschappij	96	88	90	0,2	1	16,62
HBO		79	77	77	4,8	10	16,03
HBO	Landbouw	77	69	76	5,1	10	15,18
	Onderwijs	94	90	88	1	3	16,72
	Techniek	86	82	79	5,8	11	16,37
	Economie	82	66	70	6,5	12	15,60
	Gezondheidszorg	80	89	85	1,8	5	17,59
	Gedrag en maatschappij	66	84	79	3,1	7	16,21
	Taal en cultuur	59	65	68	8,7	17	13,21
Totaal		79	71	78	4,5	8	14,53

Noot: Het gemiddeld bruto uurloon is afgerond op 10 cent.

1. Minimaal op eigen niveau = % dat aangeeft dat voor de gevonden functie een opleidingsniveau minimaal gelijk aan de afgeronde opleiding door de werkgever vereist werd.
2. Eigen/verwante richting = % dat aangeeft dat voor de gevonden functie uitsluitend de eigen studierichting dan wel de eigen of een verwante studierichting door de werkgever vereist werd.
3. Aansluiting goed/voldoende = % dat van mening is dat de aansluiting tussen de afgeronde opleiding en de gevonden functie goed dan wel voldoende is.
4. Werkloze beroepsbevolking = % dat zich op de arbeidsmarkt aanbiedt (exclusief respondenten die zich als student zien) en dat niet werkzaam (=o uur) is en tegelijkertijd op zoek naar werk is.
5. Zoekduur eerste baan in klassen > 3 mnd. = % dat tussen behalen van diploma en vinden van eerste baan minimaal 4 maanden werkloos was.
6. Gemiddeld bruto uurloon = uurloon berekend op basis van maandinkomen en aantal uren werkzaam per week in hoofdfunctie.

Over de data

1. Het schoolverlatersonderzoek beoogt een monitoringsinstrument van de transitie van school naar werk over de volle breedte van het onderwijs. Naast instrument voor kwaliteitszorg ten behoeve van onderwijsinstellingen dienen de gegevens vooral als een landelijk representatieve databron waarvan de maatschappelijke en wetenschappelijke betekenis ligt in het vergroten van het inzicht in de transitie van school naar werk.
2. De cijfers met betrekking tot het hbo hebben betrekking op afgestudeerden van voltijdopleidingen en zijn afkomstig van de HBO-Monitor die het ROA in samenwerking met DESAN Research Solutions onder auspiciën van de Vereniging Hogescholen en in opdracht van de hogescholen uitvoert. Ruim 29.000 respondenten hebben de enquête voor de HBO-Monitor ingevuld. De respons is daarmee 44% van de benaderde afgestudeerden. Voor meer informatie, zie ook www.hbomonitor.nl.
3. De cijfers met betrekking tot vmbo, avo en mbo zijn afkomstig van het Schoolverlatersonderzoek dat het CBS in samenwerking met het ROA uitvoert. 42824 respondenten van het vmbo, avo en mbo hebben de vragenlijst ingevuld, wat neerkomt op een aandeel van 29.1%
4. De enquêtes vonden plaats in het najaar van 2020 onder gediplomeerden en afgestudeerden van het schooljaar 2018-2019.
5. Meer cijfers zijn te vinden via: <https://roastatistics.maastrichtuniversity.nl/>.

Definities

1. Werkloze beroepsbevolking = % dat zich op de arbeidsmarkt aanbiedt (exclusief respondenten die zich als student zien) en dat niet werkzaam (=0 uur) is en tegelijkertijd op zoek naar werk is.
2. Werkzaam op eigen niveau = respondent geeft aan dat voor het werk dat hij of zij uitvoert minimaal een diploma op het eigen onderwijsniveau vereist is.
3. Werkzaam in eigen domein = respondent geeft aan dat voor het werk dat hij of zij uitvoert de eigen, dan wel een verwante, opleidingsrichting het beste voorbereid.
4. Tevredenheid met functie/ Tevredenheid met carrierperspectieven/ Voorbereiding op arbeidsmarkt/ Voorbereiding op verder leren: Figuren/ Tabellen presenteren % dat antwoordcategorie 4 of 5 op een 5-punt Likert schaal afvinkte.

Contactpersonen

Barbara Belfi, b.belfi@maastrichtuniversity.nl

Jessie Bakens, j.bakens@maastrichtuniversity.nl

Colofon

© Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

Niets uit deze uitgave mag op enige manier worden vervaelvoudigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de directeur van het ROA.

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

Maastricht University

School of Business and Economics

secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl

www.roa.nl

Deze factsheet is uitgebracht in het kader van het Project Onderwijs-Arbeidsmarkt (POA; <https://roa.nl/research/research-projects/project-onderwijs-arbeidsmarkt-poa>) mede dankzij financiering van NRO (dossiernummer 405-17-900), UWV, S-BB en Randstad

Vormgeving

ROA secretariaat, Maastricht

November 2021

ISSN: 2667-0488